

Asia: VN/29418/2023

Hallituksen esitysluonnos sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön muutoksiksi lasten ja nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Edustaako vastaaja

Hyvinvointialuetta

2. Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus tavoitetta lasten ja nuorten mielenterveyden varhaisen vaiheen tuen ja hoidon saatavuuden parantamisesta perustason palveluissa?

Kyllä

3. Onko sääntely takuun piiriin kuuluvista psykososiaalisista interventioista terveydenhuoltolain 53 §:n ja opiskeluterveydenhuoltolain 10 a §:n säännöksissä soveltamisen kannalta toimiva?

Ei, vaan säännöksiä olisi muokattava seuraavalla tavalla [Ur bakgrundsmaterialet framgår att terapigarantin även skulle föräldrarna för att stöda barnet. Detta borde även framgå ur lagtexten. På samma sätt borde det även förtydligas att skol- och studerandevården har en viktig roll i förverkligandet. Lagtexten är ytlig och det behövs tydliga tillämpningsanvisningar när den tas i bruk. T.ex. förblir det oklart när en intervention enligt terapigarantin verkligen behövs och när den kan ersättas med andra metoder.]

4. Onko takuun piiriin kuuluvan psykososiaalisen hoidon aloittamisen enimmäisajan määrittely terveydenhuoltolain 53 §:ssä ja opiskeluterveydenhuoltolain 10 a §:ssä soveltamisen kannalta toimiva?

Ei, vaan säännöstä olisi muokattava seuraavalla tavalla [Texten behöver justeras ifall planerna på att igen ändra primärvårdens vårdgaranti från 14 dagar till 3 månader förverkligas. Behovet noteras ofta först i samband med ett besök och är väntetiden 3 månader blir väntan på terapi oskäligt lång]

5. Onko takuun piiriin kuuluvan mielenterveystyön palveluna annettavan psykososiaalisen tuen ja psykososiaalisten työmenetelmien määrittely sosiaalihuoltolain 25 a §:ssä soveltamisen kannalta toimiva?

Ei, vaan sitä olisi muokattava seuraavalla tavalla

6. Onko takuun piiriin kuuluvaa mielenterveystyön palvelua koskevan päätöksen toimeenpanon sääntely sosiaalihuoltolain 45 §:ssä soveltamisen kannalta toimiva?

Ei, vaan sitä olisi muokattava seuraavalla tavalla [Kan noteras att förebyggande service via socialvården (ex skolkuratoren) baserar sig på ett förvaltningsbeslut som kan överklagas, medan korttidsintervention via hälsovården (ex skolpsykologen) inte kan överklagas. Detta blir svårt att informera ut till befolkningen på ett logiskt sätt.]

7. Onko esitetty 2 a §:n sääntely valtioneuvoston asetukseen hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta riittävä terveydenhuollon menetelmien osalta?

Ei

Perustelut ja mahdolliset kehittämissuositukset

Koordinering, utvärdering och ibruktagnin av och utbildning i verkningsfulla metoder är viktigt att koordinera på samarbetsområdesnivå. Härvia kan också välfärdsområden få stöd i sitt arbete. Det behöver dock även i lagtexten framgå vikten av den nationella koordineringen. Det kan inte vara så att en metod som är godkänd i ett välfärdsområde inte är gångbar i grannområdet som hör till ett annat samarbetsområde.

8. Onko esitetty 2 a §:n sääntely valtioneuvoston asetukseen hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta riittävä sosiaalihuollon menetelmien osalta?

Ei

Perustelut ja mahdolliset kehittämissuositukset

Framgår inte tydligt ifall socialvårdens metoder också ska godkännas på YTA-nivå eller ifall man där kan gå enligt T.ex. thl:s anvisningar, bakgrundsmaterialet är otyligt

9. Miten lasten ja nuorten terapiatakuun enimmäisaikojen toteutumisen seuranta olisi tiedonhallinnan näkökulmasta tarkoituksenmukaista toteuttaa?

Automatisk rapportering

10. Millaista kansallista ohjausta ja toimenpiteitä esitetyn lainsäädännön onnistunut toimeenpano mielestänne edellyttää?

Det behövs ett starkt nationellt samarbete för att effektivt kunna koordinera utvärderingen och ibruktagnin av och utbildning i nya verksamhetsmodeller och interventioner. Även inom samarbetsområdena är resurserna för denna typ av verksamhet begränsade och en vettig arbetsfördelning behövs.

11. Hallituksen keväällä 2024 tekemä päätös perusterveydenhuollon hoitotakuun pidentämisestä 14 vuorokaudesta 3 kuukauteen tulee kiireettömän hoidon osalta vaikuttamaan ensimmäisen hoitotapahtuman järjestämisen enimmäisaikaan perusterveydenhuollossa. Edellyttäisikö tämä muutos toteutuessaan mielestänne muutoksia terapiatakuusääntelyyn?

Kyllä

Perustelut ja mahdolliset ehdotukset

Texten behöver justeras ifall planerna på att igen ändra primärvårdens vårdgaranti från 14 dagar till 3 månader förverkligas. Behovet noteras ofta först i samband med ett besök och är väntetiden 3 månader faller hela idén men snabb tillgång till intervention.

12. Muu palaute liittyen hallituksen esitysluonnokseen

Viktigt att finansieringen täcker kostnaderna fullt ut och att det görs tydliga tillämpningsanvisningar. Skol- och studerandevården är en naturlig instans för att erbjuda korttidsinterventioner, men detta måste också beaktas i personaldimensioneringen.

Sjöström Pia-Maria
Österbottens välfärdsområde - Pohjanmaan hyvinvointialue